

Udskriftsdato: 13. december 2025

2018/1 BSF 73 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et genanvendelseskriterium i udbudsloven

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 20. december 2018 af Søren Egge Rasmussen (EL),
Christian Juhl (EL), Rasmus Vestergaard Madsen (EL), Søren Søndergaard (EL),
Finn Sørensen (EL) og Øjvind Vilsholm (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af et genanvendelseskriterium i udbudsloven

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, som skaber hjemmel til, at en ordregiver ved anvendelse af tildelingskriteriet i udbudslovens § 162, stk. 1, nr. 3, kan fastsætte, at der skal konkurreres på genanvendelsespotentialer. Anvender ordregiveren ikke denne mulighed for at skabe konkurrence om genanvendelsespotentialer, skal ordregiveren i udbudsmaterialet oplyse om baggrunden herfor.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne foreslår, at der indsættes en bestemmelse i udbudsloven, som gør det muligt for en ordregiver ved anvendelse af tildelingskriteriet i udbudslovens § 162, stk. 1, nr. 3, at fastsætte, at der skal konkurreres på genanvendelsespotentiale. Hvis ordregiveren ikke anvender denne mulighed for at skabe konkurrence om genanvendelsespotentialet, skal ordregiveren i udbudsmaterialet oplyse om baggrunden herfor.

Bestemmelsen skal udformes efter det såkaldte følg eller forklar-princip. Princippet kendes allerede fra udbudslovens § 49, stk. 2, hvorefter ordregiver skal følge opdel eller forklar-princippet ved delkontrakter.

Princippet forpligter ordregivere til at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at konkurrere på genanvendelsespotentiale. Ordregiveren skal oplyse om årsagen, hvis der ikke skal konkurreres på genanvendelsespotentiale.

Formålet med den foreslåede ændring er særlig at fremme og stimulere genanvendelse af bygge- og anlægsaffald, når det offentlige indgår kontrakter med private virksomheder på bygge- og anlægsområdet. Bygge- og anlægsaffald udgør en stor del af det affald, der genereres i Danmark. Størstedelen af bygge- og anlægsaffaldet stammer fra nedrivninger og renovering, mens kun 5-10 pct. stammer fra nybyggeri.

For at mindske forbruget af nye ressourcer er det en central målsætning – både på nationalt plan og i EU – at nedbringe mængden af bygge- og anlægsaffald. I overensstemmelse med EU's affaldshierarki er det derfor afgørende, at bygge- og anlægsaffald genanvendes i størst muligt omfang.

For at fremme målsætningen ses et potentiale i at skabe en mere cirkulær byggesektor. Grundprincippet i cirkulært byggeri er ressourcebevarelse og affaldsforebyggelse, herunder genbrug og genanvendelse af bygge- og anlægsaffald. Regeringen har allerede lanceret forskellige strategier, der skal være med til at sætte skub i en overordnet omstilling til en mere cirkulær økonomi. I juni 2017 offentliggjorde regeringens advisoryboard for cirkulær økonomi deres anbefalinger (»Advisory Board for cirkulær økonomi: anbefalinger til regeringen«, Miljø- og Fødevareministeriet, 2017), og i september 2018 udkom regeringens nye strategi for cirkulær økonomi (»Strategi for cirkulær økonomi: Mere værdi og bedre miljø gennem design, forbrug og genanvendelse«, Regeringen, 2018).

Danmark har herudover også fastsat visse mål og strategier specifikt for bygge- og anlægsaffaldet. Af regeringens ressourceplan for affaldshåndtering (2013-2018) (»Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018«, Miljøstyrelsen, 2014) fremgår bl.a., at mindst 70 pct. af materialerne i den samlede mængde af bygge- og anlægsaffald skal anvendes til nye formål. Målsætningen er i overensstemmelse med målet i artikel 11(2)(b) i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og ophævelse af visse direktiver (også benævnt affaldsdirektivet).

Fastsættelse af bestemmelser i udbudsloven, som skaber incitament for ordregiverne og tilbudsgiverne til at genanvende bygge- og anlægsaffald, kan anvendes til at nå denne målsætning.

Det gældende udbudsdirektiv indeholder ikke regler, som forpligter ordregiveren til eksempelvis kun at anvende pris eller omkostninger som eneste tildelingskriterium. Udbudsdirektivet er derfor heller ikke til hinder for et sådant forslag.

Den foreslåede bestemmelse skal for det første gøre det muligt for ordregiveren at fastsætte, at der skal konkurreres på genanvendelsespotentiale, når ordregiveren anvender tildelingskriteriet i udbudslovens § 162, stk. 1, nr. 3. Begrebet genanvendelsespotentiale dækker både over det tilfælde, hvor eksempelvis en bygning skal designes for demontering, og det tilfælde, hvor en bygning skal opføres med genanvendte materialer. Ved demontering forstås, at materialerne til brug for byggeriet kan skilles ad, sådan at materialerne kan genanvendes, uden at de mister afgørende værdi. Ved genanvendte materialer forstås eksempelvis brugte mursten, brugt tømmer og brugte døre og vinduer.

Bestemmelsen skal for det andet udformes efter et følg eller forklar-princip. Det betyder, at hvis ordregiveren ikke anvender muligheden for at skabe konkurrence om genanvendelsespotentialer, skal ordregiveren i udbudsmaterialet oplyse om baggrunden herfor. En grund kan eksempelvis være varetagelsen af markedsmæssige hensyn. Som eksempel på et sådant hensyn henvises til bemærkningerne til § 49, stk. 2, i udbudsloven (markedsmæssige hensyn i udbudslovens § 49, stk. 2, kan eksempelvis være relevante, hvis ordregiveren vurderer, at den markedsmæssige situation betyder, at der ikke vil være en konkurrence om delkontrakter, hvis en kontrakt opdeles).

Den foreslåede bestemmelse skal også gælde for udbud efter forsyningsvirksomhedsdirektivet, dvs. ved at implementere ændringen i bekendtgørelse nr. 1624 af 15. december 2015 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et genanvendelseskriterium i udbudsloven.

(Beslutningsforslag nr. B 73)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.